Date
Page No.

ਅਧਿਆਇ 16

ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੇਡਣਾ

ਅਭਿਆਸ 16.1

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਖਰਾ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਸੰ... ਪਗਾ ਦੇ ਲਈ ਕਾਰਨ ਵੀ ਦੱਸੋ।

1.
```
  3 A        3 [7]
+ 2 5      + 2  5
-----      ------
  B 2       [6] 2
```
A = 7, B = 6

2.
```
  4 A         4 [5]
+ 9 8         9  8
-----      -------
 C B 3     [1][4] 3
```
A = 5 B = 4 C = 1

3.
```
  1 A        1 [6]
× A        × [6]
-----      ------
  9 A        9 [6]
```
A = 6

4.
```
  A B       [2][5]
+ 3 7      + 3  7
-----      -------
  6 A        6 [2]
```
A = 2 B = 5

12.

Scanned with CamScanner

(5.)

Problem	Solution	Answer
A B	5 0	A : 5
× 3	× 3	B : 0
C A B	1 5 0	C : 1

(6.)

Problem	Solution	Answer
A B	5 0	A : 5
× 5	× 5	B : 0
C A B	2 5 0	C : 2

(7)

Problem	Solution	Answer
A B	7 4	A = 7
× 6	× 6	B = 4
B B B	4 4 4	

(8)

Problem	Solution	Answer
A 1	7 1	A = 7
1 B	1 9	B = 9
B 0	9 0	

(9.)

Problem	Solution	Answer
2 A B	2 4 7	A = 4
A B 1	4 7 1	B = 7
B 1 8	7 1 8	

10)

Problem	Solution	Answer
1 2 A	1 2 8	A = 8 , B = 1
6 A B	6 8 1	
A 0 9	8 0 9	

Scanned with CamScanner

14.

Date
Page No.

ਅਭਿਆਸ : 16.2

1. ਜੇ 21y5, 9 ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣਜ ਹੈ ਇਥੇ y ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ ਤਾਂ y ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਤਾ ਕਰੋ।

Ans = 2 + 1 + y + 5 = 9, 18, 21

= 8 + y = 9

= y = 9 - 8

y = 1 Ans

2. ਜੇ 31z5, 9 ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣਜ ਹੈ ਇੱਥੇ z ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ ਤਾਂ z ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੈ

(9 ਦਾ ਭਾਜਯੋਗਤਾ ਨਿਯਮ ਹੈ)

Ans = 3 + 1 + z + 5 = 9, 18, 27, 36

= 9 + z	9 + z = 18
= z = 9 - 9	z = 18 - 9
	z = 9
z = 0 = Ans	**z = 9** : Ans

3. ਜੇ 24x, 3 ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣਜ ਹੈ ਇੱਥੇ x ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ ਤਾਂ x ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ,

= 6 + x = 6	= 6 + x = 9
= x = 6 - 6	= x = 9 - 6
= **x = 0**	= **x = 3**
= 6 + x = 12	= 6 + x = 15
= x = 12 - 6	= x = 15 - 6
= **x = 6** Ans	= **x = 9** Ans

Scanned with CamScanner

Date
Page No.

4. ਜੇ 31z5, 3 ਦਾ ਇੱਕ ਗੁਣਜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ z ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ ਤਾਂ z ਦਾ ਮੁੱਲ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Ans $3+1+z+5 = 3, 6, 9, 12, 15, 18$

(3 ਦਾ ਭਾਜਯੋਗਤਾ ਨਿਯਮ ਹੈ)

$= 9+z = 9$
$= z = 9-9$
$= \boxed{z = 0}$

$9+z = 15$
$z = 15-9$
$\boxed{z = 6}$

$= 9+z = 12$
$= z = 12-9$
$= \boxed{z = 3}$

$9+z = 18$
$z = 18-9$
$\boxed{z = 9}$

15.